

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra De to Baronesser

Citation: Andersen, H. C.: "De to Baronesser", i Andersen, H. C.: *De to Baronesser*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1997, s. 206.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen02val-shoot-idm140563623211824/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: De to Baronesser

Herman; »det hører til vor Tids Dannelse, men det gjælder om, hvorledes disse Tanker ere; det er ikke nok, at de gjengive en Afspælling af det Dygtige, vi alt have; der skal sættes en ny Blomst paa Poesiens Træ, eller et svagere Blad skal styrkes og udvikles.«

»Jeg antager ogsaa,« sagde Kammerjunkereren, »at det Digterværk, hvori man under Læsningen ikke beriges med en ny Tanke, der enten ganske gives, eller før laa uklar hos os selv, er et middelmaadigt Værk. Men *De* synes at forlange en heel ny Digterart, at vente en vor Tids Messias i Digtningens Verden, – og kunne vi det?«

»Jeg troer, det endnu ikke er Tidens Fylde,« svarede *Herman*. »Der er saa meget antydet, som endnu ikke er udført; der er saa meget, der skal bringes til Sandhed først. I Romanen vil jeg ikke have Begivenheder alene, men Charakter og Poesie; en Roman, som kun har Begivenheder, læses kun eengang; det Uventede, det Overraskende, som var den levende Nerve deri, er senere dødt; derimod hvor Menneskecharacteren træder frem med alle sine fine Lærdomme, hvor Tanken staaer levende i Ord, hvor Poesien har sine uvisnelige Grene, der vender man igjen tilbage, den Bog læses og læses atter, man gaar forfrisket fra den, som fra en Foraars-Vandring i Skoven.«

»Men have vi ikke for endeel en saadan Forfatter i Jean Paul?« sagde Kammerjunkereren.

»Han staaer nær derved,« svarede *Herman*, »og vilde være en af de Interessanteste, var han ikke en af de mest trættende Forfattere, jeg kjender, han kan antyde, men bliver dog ikke selv Tidsalderens Columbus, der fører os til Kysten af en ny Digtning; Reisen hos ham er lang nok og har ogsaa sine glimrende Naturundere, men vi svæve, vi gynges; han har ingen fast Jordbund; Menneskene, vi møde, ere ikke Kjød af vort Kjød, det Sjælelige ligesom skjuler for os det Legemlige; vi føle, om jeg tør bruge dette Udtryk, Duften af Blomsten, men see ikke Blomsten selv, dette legemligt Fattelige i god Betydning, som f. Ex. *Walter Scott* har. Denne Digter og *Jean Paul*, saa forskjellige i deres Frembringelser og dog saa lige i digterisk Kraft, troer jeg, – vare de sammensmeltede og bragte til en sammentrængt Fremstilling, – vilde være en Typus for vor Tids nye Digter. Alt skal være sandt, klart og kort, omgivet med den Duft, der hviler over vore Kjæmpeviser, den Lyrik, som omstraalet *Cal-*

derens Dramaer; og den kan indaandes i selv den prosaiske Fortælling; det er ikke Ordets metriske Sammenslyngninger, men Malmet i det, som klinger til Hjerter og Folkeslægter.»

Medens *Herman* taledede, hævdede *Elisabeths* Tanke sig til det Ideal, han pegede paa, og hun følte, hvilken Barneleg hendes Skrivelser vare; Kammerjunkerens derimod fandt i disse just en ubevidst Tilnærmelse, som *Herman* vilde erkjende, naar han læste dem; det maatte han, derom bad Kammerjunkerens *Elisabeth*, og hun blev rød ved dette Forlangende og afslog det paa det mest Bestemte.

«Og det kan De tænke og sige, efterat have hørt hans Ord idag!» sagde hun. Men han kom oftere tilbage til det samme Punkt; hans Overbevisning var ærlig, den gav hans Ord Vægt, og med Frygt-somhed og en blandet Følelse af Lyst og Ulyst tillod hun ham det, under den Betingelse, at *Herman*, dersom han fandt, hvad hun var forvisset om, at det var værdiløst for Verden, da aldrig maatte tale til hende derom.

Og Uger gik.

«*Herman* finder det fortræffeligt!» sagde Kammerjunkerens.

«Jeg troer det ikke», sagde *Elisabeth*; »han talte ikke et Ord til mig derom ved sidste Besøg. De veed ikke, hvor uhyggeligt jeg følte mig! det var, som laa der et Bjerg imellem os; jeg vovede ikke at være ene med ham.»

«Og derved just er De selv Skyld i, at han ikke fik Leilighed til at takke Dem, at tale med Dem.»

«*Herman* har betragtet det for hvad det er, en Sygs Beskjæftigelse,» tænkte hun, og dog gjemte hun paa hvert berømmende Ord, Kammerjunkerens overrakte som *Hermans*; der blev seet paa det som et Metal, hun ikke vidste, om det var ægte eller uægte, og dog ikke kunde kaste bort.

En Søndag Eftermiddag, da *Elisabeth* sad under Rødtjørnene, kom *Herman*, — de vare alene.

«Tak for Deres Tillid til mig!» sagde han. «Hvad De har skrevet, er smukt og naturligt og det eier hvad de fleste Skrifter i vor Tid mangle, Religiositet. Jeg skulde lykønske Dem, idet jeg virkelig, som en ældre Broder holder af Dem —! De har Øie for Naturen og Mennesket, De har Hjerter og Reenhed, som Qvinden skal have den, og dog, med alle disse store Midler, idet disse frembryde i en